

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnilstvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Kokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 162.

V Ljubljani, v torek 20. julija 1897.

Letnik XXV.

Celjska gimnazija.

Kakor čujemo, snidejo se danes slovenski zaupni možje štajerski, da se posvetujejo o nadaljnjih korakih gledé celjske nižje gimnazije. Naj so prepričani, da smo z njimi solidarni. V preudarek pa objavimo nastopni dopis, ki nam ga je poslal štajerski rodoljub:

Kar je bilo pričakovati, se je zgodilo: slovenska gimnazija v Celju je razpuščena.

Dne 5. januarja t. l. se je kredit za slovensko gimnazijo v Celju odklonil in ker se ta postavka v gosposki zbornici ni popravila, ker se v novem državnem zboru za ta zavod kredit ni zahteval, priti je moralo, kar je prišlo. Čuditi se moramo le optimizmu tistih, ki so pričakovali, da bo ministerstvo vkljub odklonjenemu kreditu zavod ohranilo. Jasno je ko beli dan, da bi bilo ministerstvo v tem slučaju ustavo kršilo, in ko bi bilo tudi absolucijo dobilo — ustvarjen bi bil vendar jako nevaren precedens, na katerega bi se mogoče v poznejših bojih proti Slovanom sklicavali.

Vprašanje nastane — kaj sedaj? Izjava v „Fremdenblatt-u“ je tako nejasna in zmedena, da ne more nobeden povzeti, kaj da vlada namerava. Ali bodo ti razredi samostalni z lastnim vodstvom, ali bo vodstvo višje gimnazije in slovenskih razredov skupno, kako dolgo da bo provizorij trajal, to vse je nejasno. Ne ve se niti, kje da bodo ti provizorični gimnazijski razredi, ali v Celju, ali kje drugod.

Potrebno je, da si napravimo jasen program zaradi tega zavoda z ozirom na bodočnost. Da bi se ta zavod še jedenkrat ustanovil kot samostalen

zavod, to pač ni verjetno, in, da odkrito govorimo, s tem bi nam tudi ne bilo ustrezno. To nam potrjuje zgodovina tega zavoda v preteklih dveh letih. Če je zavod samostalen, odvisen je od deželnega šolskega sveta štajerskega, in ta korporacija ima tisoč sredstev na razpolaganje, razvoj zavoda, kjer je le mogoče, ovirati. To se je pokazalo že v teh dveh letih. V prvem letu je bilo jeden cel tečaj 89 učencev v jednem razredu, ne da bi se bila paralelka ustanovila. Sedaj pa se je uvedel za prvi razred „numerus clausus“. Sprejetih bo v ta razred k večjemu 50 učencev. In v takih razmerah se naj zavod razvija? Navedel bi še lahko lepo število dokazov o „naklonjenosti“ deželnega šolskega sveta štajerskega proti temu zavodu, vendar za sedaj molčim.

Pomagano bi nam bilo le s sistemiziranimi slovenskimi paralelkami na obstoječi celjski višji gimnaziji. To naj naši poslanci zahtevajo, le to nam daje poročstvo, da se bo to vprašanje ugodno za nas rešilo, vsake druge ponudbe pa naj naši poslanci in merodajni krogi kratko malo odklonijo. Slovenskih paralel bi deželni šolski svet štajerski ne mogel tako preganjati, kakor samostalen zavod, ker se ne bodo dale od skupnega zavoda ločiti. Kar bo veljalo za nemške razrede, veljalo bo tudi za slovenske.

Na starem zavodu bili bi naši učenci deležni vseh zbirk, vseh učil, sploh vseh dobrot, ki jih praha le stari zavod. In potem, kar je najvažnejše, učencem bi ne bilo potrebno po dovršenem četrtem razredu v nov zavod prestopiti. Saj smo še le pred kratkim čitali, koliko to škoduje razvoju nižje gimnazije celó v Ljubljani. Kaj še le v Celju. Sploh se kaže, da nižje gimnazije nikjer ne prospevajo, naj-

manj bi pa uspevala naša nižja gimnazija v Celju v teh neugodnih razmerah. Čuditi se moramo le naivnosti tistih gospodov, ki so izjavili: „Mi bomo ustanovili najprej nižjo gimnazijo in na podlagi te nižje gimnazije si bomo osnovali slovensko višjo gimnazijo.“ Bože mili! Ali ne vedo ti gospodje, da živimo v Avstriji, kjer se razvoj slovenskih zavodov kolikor mogoče ovira. In celo narodov, ki so krepkejši in uplivnejši od nas. Zgodovina tešinskega gimnazija jasno govori.

Da kratko govorimo. Spekulacija glede nižje gimnazije v Celju je bila popolnoma napačna in ko bi bili slovenski poslanci strokovnjake povpraševali in ko bi bili njih svet v poštev jemali, ta zavod bi se ne bil nikdar ustanovil, ampak zahtevale in ustanovile bi se bile slov. paralelke administrativnim potom, kakor v Mariboru — ali pa — nič. Po mnogih listih se čita, da se bodo sedaj nova pogajanja začela zaradi nadomestila slov. gimnazije. Opozorjamo naše merodajne kroge, naj bodo oprezní in naj ničesar ne store brez posvetovanja s strokovnjaki. Naj nikar ne sprejmejo nižje gimnazije v kakem spodnještajerskem trgu ali vasi, ampak njih pogoj naj bo, ali slovenske paralelke na obstoječi celjski gimnaziji, ali pa nič. Vsaka druga naprava bo počasi hiralá, konečno pa gotovo poginila, nam v sramoto, sovražnikom pa v veselje in dokaz, da se slovenski zavod ne more držati.

Osemstoletna bratovska zveza.

Iz Zagreba, meseca jul.

Kadarkoli hočejo Mažari prikriti svojim Hrvatom sovražne nakane, vselej jih zamamljujejo s po-

LISTEK.

Sreča v nesreči.

Vesela dogodka. Spisal Srdán.

(Dalje.)

„Kaj? Jaz se prepiram? Ven se spravi, grdoba, kaj te je potreba?“

In z vso močjo udari ob tla.

Mica Petrova pa ni šla ven.

„Ti, ti podiš mene ven, ti? Kaj sem ti pa dolžna — a? Ti me podiš, ti, ti neroda, sod —“

Peter Gržina je bil razžaljen v dnu srca. Ne da bi odgovoril besedico, kar je pomenilo pri njem vrhunec srditosti, se obleče in napravi do cela in odide tebi nič, meni nič pokazavši pest svoji sestri v svet.

A kam?

K Mihaelu Pavliču.

O, to je bil vrl človek. To vam je bil najboljši prijatelj Petra Gržine, da, najboljši. Skupaj sta se nekda učila in jedla in pila, in tudi pozneje sta si ostala dobra prijatelja, ko se je Mihael Pavlič vrnil na dom, katerega je prevzel po očetovi smrti. K temu gre torej Peter Gržina, saj ni daleč, samo kake tri ure.

Srdit koraka. Kaj bi ne? Prišel je domov k sestri za čas svojega dopusta in zdaj je tako — besjo vzemi. — In Peter Gržina udari z vso močjo po grmu, mimo katerega je šel.

Koraka dalje po poti, ki postaja vedno strmejša in bolj kamenita. Gržina se je namreč napotil h Pav-

liču po bližnjici, po kateri je mogel komaj vol speljati. In vrh tega je bila včeraj nedelja. — Peter Gržina je pil cel dan s svojimi nekdanjimi prijatelji in zdaj je žejen, strahovito žejen; in ne samo žejen, ampak Gržina čuti tudi, da ni zajutrkoval, — prejšnji dan pa tudi ni mnogo jedel, le pil je — čuti glad. —

„Vražja ženska“, zakolne in pospeši korake.

Ali pot se vleče in vleče, vedno bolj gre v klane; Peter Gržina pa je precej obilen, solnce ga greje, žejen je, lačen je — treba počivati.

„Vražja ženska! Počakal bi bil lahko, da bi se pripeljal Mihael k meni — pa kaj, saj še ne ve, da sem tukaj. Pisati bi mu bil moral. Ah, ta ženska in moja sestra je, — da bi bila vsaj kaka gostilna tu, pa ni nič, prav do Novega sela — tam pa je Mihael — oh samo njega imam še, in še on je menda zaljubljen!“

In Peter Gržina težavno vstane in gre dalje po kameniti poti. Težko premika noge, pade vsak trenotek. —

„Vražji čevlji!“ zarohni.

Sopiha dalje, vedno dalje, včasih si sam sebi dela pogum.

„Naprej!“ vzklikne. A pri tem mu izpodrči na kamenju in on pade na koleno.

„Sveti križ božji!“ vzdahne, „kdaj pridem do konca?“

„Pa počivajmo!“ in zopet se zavalí v travo.

„A, a, a, če bi le tako peklensko žejen ne bil. Vraga, saj bom še umrl od lakote in žeje. — Le

čakaj, babnica! Oh, da bi kaj dobil. — Tristo, kaj pa je to?“

Peter Gržina je imel danes res nesrečen dan: vse polno mravelj je lezlo po njem in grizlo na vse kriplje. Kakor besen je mahal Gržina po njih.

„Na, tu imaš — vse gre navskriž — koliko je te neumnosti — še počivati ne morem —“

In tolkel je in udrihal z obema rokama na vso moč po svojih spodnjih delih telesa in lahko si je misliti, da ne brezuspešno. Kamor je padla njegova roka, ni bilo več živega mravljinca. Silno morijo je napravil Peter Gržina.

In zmagonosno zakliče naposled:

„Ná, dal sem jim!“

Zopet gre dalje, težko sicer, silno težko, a vendar gre. Žeja in glad ga vedno bolj mučita in vode ni videti nikjer. Zato gleda na vse strani, če bi morda dobil kje kak sad, ali kakor navlaš ni ničesar.

Naposled vendar, vendar zagleda Novo selo. Ali moj Bog, saj je že čas. Poglejte Petra Gržino, kak je. Na pol mrtev, utrujen, omahuje kakor vinjen in vendar je še tešče.

Pa saj ni čuda! Taka pot utruji sitega človeka, pa ne žeje in lakote na pol onemoglega, in to še takega, kakor je Gržina.

Počasi se bliža vasi. Počasi, saj hitro ne more. Kar obvisé njegove oči na jablani, polni najlepših jabolč, da so se skrivile veje. Peter Gržina skoči k njej, vzdihne in prične grabiti, kajti veje so bile nizke — — —

(Dalje sledi.)

5-11-20-74

znato sleparsko frazo o osemstoletnej bratovski zvezi. Ta zveza mora seveda koristiti le Mažaru, kajti on je bil tako velikodušen, da je ponudil svojemu sosedu Hrvat to zvezo. Ta pa je zategadel dolžan, da spoštuje to zvezo in za njo žrtvuje sam sebe, z eno besedo, da se odreče svoji individualnosti. Žal, da tako razumeva to zvezo tudi precejšnje število Hrvatov; mažarstvo kar gori za to zvezo ter popušča vse svojemu sosedu kot bratu svojemu; niti se mu ustavlja, ko mu krši pravico za pravico, ko mu prezira vero in narodnost, ko ga hoče storiti za svojega podložnega.

Kar rudečica mora človeka oblitati, ko bere v uradnem listu, da so zahteve mažarske vlade, da se naši ljudje morajo naučiti mažarskega jezika, če hočejo pri domobranstvu in sploh pri zajedniških uradih napredovati. In vendar imamo državno temeljno postavo, po kateri je hrvatski jezik na cellem obsegu Hrvatske uradni jezik od najnižih do najvišjih vrst. Tedaj je le samovolja ogerskih ministrov zajedniških stvari, ko zahtevajo, da morajo znati činovniki njim podložni v obsegu kraljevine hrvatske mažarski jezik.

In to samovoljo brani uradni list hrvatske vlade! Ste li videli kje veče mameluštvo od tega? Osemstoletna bratovska zveza to zahteva, pravijo mažaroni, a saborski mažaroni zastopniki so istega mnenja, če tudi so po prisegi svoje vezani in dolžni tako vlado, ki se ne drži zakonov ter jih ne spoštuje, postaviti po parlamentarnih pravilih na obtožno klopi; ali kaj hočete, vrana vrani ne izkljuje očesa; in tako se neprenehoma krši naša ustava na našo škodo in sicer le na račun osemstoletne bratovske zveze.

Tako se je zgodilo pred nedavnim glede našega domobranstva. Minister ogersko-hrvatskega domobranstva je predložil v ogerskem saboru, da se ima za naobrazbo častnikov pri domobranstvu ustanoviti nekoliko novih vojaških šol z mažarskim učnim jezikom, a za one častnike, ki bi hoteli morda služiti v zajedniški vojski, naj bi bil nemški jezik obligaten predmet. Vse te šole se imajo ustanoviti le na Ogorskem; za Hrvatsko ni potrebna po mnenju ministra Fejervarya nobena, kajti šole morajo biti mažarske, a taka bi se javljne mogla odpreti na Hrvatskem, hrvatske pa minister ne bi nikdar dovolil.

V te mažarske šole naj bi dohajali tudi Hrvati, če hočejo postati višji častniki pri hrvatskem domobranstvu, pri katerem zdaj zahtevajo protipostavno znanje mažarskega jezika. A kaj mari Mažaru za postavu, če se nočejo Hrvati učiti mažarski, bodo pa mažarske častnike pošiljali med hrvatske domobrance. A to je pa še najlepše. Take šole stoje mnogo denarja, posebno pa vzdrževanje gojencev; za Mažare bo že država poskrbela, Hrvati naj si pa sami pomorejo.

Minister domobranstva se je zatoraj obrnil s preporko za te šole na hrvatskega bana ter mu predložil važnost teh šol za Hrvate, katere veže z Mažari osemstoletno pobratimstvo, pa ga opomnil, da naj bi ustanovil on sam nekoliko mest za take vojaške gojence; potem pa tudi gledal, da to isto storé drugi velikaši ter županije in sam sabor hrvatski. Če ta zahteva od ogerskega ministra ni predrznost, potem pa že res ne vemo, kaj bi še bilo. Tedaj Hrvati naj bi sami s svojimi denarji mažarizirali svoje sinove po mažarskih šolah! To more zahtevati le mažarska narodna napihnenost, katerej ni niti kraja in konca.

Kaj poreče na to poročilo mažarskega ministra mažaroni poslanec in prvi oproda te mažarske gospode Gjurović, ki je obečal Osečanom, da dobé vojaško šolo, a zdaj je propala vsaka nada, in še kako sramotno za Hrvatsko? Za to se seveda mažaronska gospoda malo briga, kar nam zopet dokazuje uradni list hrvatske vlade, ki je izgubil za narodna vprašanja že vsako občutljivost. Zatrjuje se namreč v tem listu, da v področju hrvatskega domobranstva nima dovolj višjih častniških mest, da bi mogel po tem takem vsak častnik pravilno v službi povišan biti.

Uradni list je hotel s tem reči, da mi prav za prav niti ne potrebujemo hrvatske vojaške šole, naj gredo naši mladenčji le na Ogorsko, odkoder se morejo pomazareni vračati med Hrvate. Ta mažaronska podlost pa presega že vse meje tem bolj, ker je trditve uradnega lista neresnična, kajti „Obzor“ je dokazal, da je v našem domobranstvu 35 višjih častniških mest, in da jih je zdaj 10 praznih, katere seveda bržkone dobe Mažari, češ, da naši

častniki ne znajo mažarski. Tako uradni Hrvati branijo pravice hrvatskega naroda, a Mažari na račun osemstoletnega pobratimstva nam jemljejo ono, kar je po jasnej postavi narodu hrvatskemu zagotovljeno. Ni čudno tedaj, da je to osemstoletno pobratimstvo že zdavnej le prava slepilna fraza, s katero pokrivajo Mažari krivice nasproti Hrvatom, odkar traje ta zveza. Nadjamo se, da bode to pobratimstvo kmalu popolnoma razkrinkano, čim dobi opozicija večino v saboru, saj so Mažari s svojim dosedanjim krivičnim ravnanjem zgubili vsako zaupanje v hrvatskem narodu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. julija.

O položaju v Avstriji pišejo sedaj skoro vsi avstrijski listi. Pri tem je pa najbolj čudno to, da skoro vsak najde drugačno pot iz sedanje splošne zmedenosti in snuje svoj poseben ministerski kabinet. Prvo in najvažnejšo vlogo igrajo razni poljski, Badenijski vladi najbližje stoječi listi. In to je marsikomu zelo neumljivo, kako da ravno od Badenija inspirirani poljski dnevniki največ govore o morebitnih spremembah. Neki list, ki je baje prav temeljito poučen o sedanjem notranjem položaju v Avstriji, piše, da so se razmere v poslednjih dneh obrnile na škodo Badenija. Prenagljeni sklep državnega zbora in izvanparlamentarni boj proti jezikovnim naredbam sta Badenija poučila, da nikakor ne zmore svoje težavne naloge. Konečno govori dotični list o grofih Kiełmansegg, Coudenhove, Schönborn in dr. Steinbachu kot članih bodočega ministerstva, o katerih se pa trdi, da niso voljni ostaviti svojih dosedanjih mest. Stajerski namestnik marki Bacquechem je nadalje tudi jeden izmed mnogih kandidatov za eventualno izprazneno ministersko mesto, vendar nima nič kaj upanja. Najverjetnejša je dosedaj kombinacija Merveldt Gautsch. Kaj pa, ko bi tudi ta dva ne imela veliko upanja na sedeže v novem kabinetu?

Sodba listov v Nemčiji o avstrijski obstrukciji. Gonja, ki jo vpizarja nemško-liberalna in nacionalna klika v Avstriji proti vladi in Slovanom radi zadnjih dogodkov v Hebu in sploh v cellem jezikovnem vprašanju, preseda že celo politikom v Nemčiji. Res je sicer, da imajo nemški mameluki nekaj privržencev v blaženem rajhu, ki se neumorno bore za „zatirano“ nemštvo v naši državi, toda vsi treznejše misleči obsojajo vandalsko postopanje naših Bismarkovcev. Mej drugimi piše „Kreuz-Zeitg.“ nastopno: „Tudi mi smo vneti in se jako zanimamo za ohranjenje nemštva v naši sosečni deželi, za blagor naših tamošnjih sorojakov, za napredek nemške kulture in nravi, koder je to že stoletja ukoreninjeno. Ako bi pretila Nemcem na Češkem in Moravskem nevarnost poslovanjenja, bi bili gotovo mi prvi, ki bi šli zanje v boj. Toda temu ni tako. O kakim nasilnostim na Nemce, o kakem poslovanjenju nemških pokrajin v Avstriji ne more biti govora. To je razvidno iz jezikovnih naredb samih. Ako ravno se morda vprašanje ni rešilo popolno umestnim potom, je vendar nečuveno pretiravanje, ako se trdi, da je grof Badeni pokazal z jezikovnimi naredbami svojo nezmožnost. Liberalizmu v Avstriji so izpodkopana vsa tla pod nogami in sedaj naj bi mu pomagalo zopet na noge. „Zatirano“ nemštvo je parola, s katero gredo poraženi židovski vodje v boj za liberalizem in židovstvo. Boj za nemštvo je samo limanica, na katero love svoje nekdanje somišljenike in katere se korifeje prav marljivo poslužujejo. Po naše izraženo se imenuje ta gonja lov na kaline, v lepši obliki pa „V boj za zatirano nemštvo v Avstriji“. Brali smo nedavno pomenljive besede, ki jih je napisal neki Avstrijec o svoji domovini: „Vsi živimo v dobrem in slabem na svetu pretiravanja. Avstrijo se ne sme imenovati državo neresnic, marveč državo pretiravanja.“ Priznati moramo, da dunajska židinja „N. Fr. Presse“ in njene sestre niso samo dobro poučene o tej slabosti Avstrije, marveč jo znajo tudi prav dobro izrabiti in sicer tako, da se sodelujoče osebe pote pri svojem „važnem“ poslu, ne da bi vedele, za koga gredo v ogenj po kostanj“. Te besede nemško državnega lista naj bi si ultragrmanška gospoda v vredništvih židovsko-liberalnih in nacionalnih listov zapisala globoko v glavo, da ne bi vedno znova trobila v svet o neznosnih krivicah, ki se dogajajo avstrijskim Nemcem. S tem je najbolj razkrita vsa laž Prusakov Wolf, Schönerer Iro et consortes in za-

peljano ter nahujskano nemško prebivalstvo pač lahko uvidi, da gre le v boj za svoje lažnjive preroke in izsesovalce.

Mirovna pogajanja v Carigradu se vrše še vedno z isto „hitrostjo“, ki je v navadi v enakih slučajih v turškem cesarstvu. Turška vlada se na vse možne načine prizadeva, da se zadeva kolikor mogoče zavlačuje, in porabi v to svrhu vsako najmanjše sredstvo. Minulo soboto so morali poslanički dolgo časa čakati na prihod Tewfik paše, katerega je menda sultan navlašč zadrževal tako dolgo pri sebi. Ko je pa konečno vendar le prikazal se v palači avstrijskega poslanika, je znova izjavil, da sultan ne mara ničesar slišati o predlogih velevlastij glede uravnave mej, vključ temu, da je že jednokrat oddal nasprotno izjavo. Vse torej kaže, da se vprašanje nahaja še vedno v istem štadiju, kakor je bilo spočetka, akoravno se je vršila v soboto že deseta seja. Vendar se v poročilih iz Carigrada naglašja, da ni več daleč popolno sporazumljenje mej poslanički in velevlastni. Taka poročila so objavljali listi že pred več tedni in vendar se je takoj na to govorilo o novih težkočah, ki preté od turške vlade. Glavna ovira v tej zadevi je nejedinstvo v turških vladnih krogih in govori se že o premembi v ministerstvu. Posebno težko stališče ima neki veliki vezir, ki se ne strinja povsem s svojimi tovariši v kabinetu. Morda se v prihodnjih dneh pokaže kaka jasnejša slika, posebno še vsled tega, ker so poslanički zahtevali od vlade pismeno izjavo glede vsprejetja predlagane mejne črte.

Prvo porotno sodišče v Sibiriji. Dan 15. t. m. je bil za tisoče sibirskih prognancev, kakor tudi za rusko prebivalstvo sploh dan veselja. Pravosodni min. je namreč uvel v Sibiriji pravni red Aleksandra II. in se je omenjeni dan ustanovilo prvo porotno sodišče, ki bo tisoče prognancev oslobodilo neznosnih krivic, ki jim jih je povzročila samovolja sirske policije, o katere „človekoljubju“ nam pač ni treba obširneje govoriti, ker je bilo že zadostno popisano v raznih spisih. — Vladanju teme, samovolje in nasilstva nad življenjem in imetjem prognanih nesrečnikov je odklenkalo, piše „Novoje Vremja“. Največjo zaslugo pri tem človekoljubnem delu ima car Nikolaj II., ki je iz lastne inicijative odredil, da se uvede pravni red z leta 1864, in izjavil v dotičnem lastnorodnem pismu na pravosodnega ministra, da sedanji zastareli in nerabni pravni red v Sibiriji več ne zadostuje modernim zahtevam.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. julija.

(Mil g. nadškof dr. Jan. Glavina) so se včeraj popoldne peljali v spremstvu g. prošta dr. Klofutarja, kanonika dr. Elberta in konzist. svetnika Legata v Skofjo Loko, ter si ogledali internat v nunskem samostanu. Gojenke so počastile visokega gosta z lepo improvizirano deklamacijo in petjem, za kar so se gosp. nadškof zahvalili v lepih in ginljivih besedah.

(Pogreb) grofa Rudolfa Chorinskega je bil včeraj popoldne jako slovesen, kakor je tudi zaslužil blagi pokojnik. Pogreb je vodil frančiškanski župnik veleč. o. H. Sattner z asistenco; pogreba se je udeležilo mnogoštevilno občinstvo, mej njimi dež. predsednik baron Hein, divizijonar Höchsmann, brigadir Sterzi, polkovnika Nitsche in Cavalier, stolni kapitelj, vladni uradniki v uniformi, deželna odbornika Murnik in dr. Schaffer, dež. sodišča predsednik pl. Kočevar, fin. prokurator dr. Račič, župan Hribar, predsednik trgovske zbornice Perdan itd. Na čelu pogreba je korakal veteranski kor, kateremu se je pridružila deputacija graškega. Mnogi krasni venci so pričali, da je imel vrli rajnik mnogo prijateljev in častilcev. Pripomnimo še, da je pokojnik z nedavno umrlim svojim bratom obiskoval srednje šole v Ljubljani, kjer je bil svoj čas njegov oče ces. namestnik.

(Zrelostni izpiti) na tukajšnji gimnaziji so se včeraj končali. K izpitu oglasilo se je vseh 70 osmošolcev, a jeden je pozneje odstopil, jeden pa dela še le v jeseni. Vspeh je sledeči: 11 abiturientov napravilo je izpit z odliko, 38 s povojnim vspehom, 14 jih ponavlja izpit v septembru, 5 čez jedno leto. — Odliko dobili so naslednji: Brovet Otmar iz Trbovelj, Schelesnikar Vinko iz Tržiča, Suppantšitsch Rihard iz Ljubljane, Weiss Rudolf iz Grada, Bakovnik Ivan iz Hotemož pri St. Jurju, Drganec Fr. iz Semiča, Fattur Aleksander iz Brežic, Juvan Ivan

iz Srednjih Gamelj, Kogovšek Mihael iz Dravelj, Lah Lovro iz Nasovič pri Komendi in Lajovec Anton z Vač.

(Zadnji potres) so čutili, kakor se nam poroča, tudi v Istri in sicer, v Marenigah in Truškah pri Kopru v istem času, kakor mi v Ljubljani; smer valovitemu gibanju je bila od severozahoda proti jugoizhodu.

(Z Dunaja) se nam poroča: Pretečeni petek sta na dunajskem vseučilišču dovršila zadnje medicinske izpite g. Janko Benedik in g. Anton Podpečnik. Prvi dovršil je vse medicinske študije v teku desetih tedajev. Promocija bo de te dni.

(Iz Tržiča,) 19. julija. Včeraj ob 11. uri po noči je tu dvajsetleten fant iz Zvirč z nožem zabodel starega poštenega moža pred vratmi njegovega stanovanja. Hotel je zabosti njegovega sina; ko pa mu je oče zaklical, naj pusti sina, se je vrgel na očeta, da se je ta takoj mrtev zgrudil na tla. Povoda k napadu nista dala ni oče ni sin. Ko so orožniki prijeli morilca, so poleg noža našli pri njem nabasan revolver. Danes je prišel morilčev brat k sodniškemu slugi in je — z nožem v roki — zahteval, naj ga pusti k bratu v ječo. — Bodi nam dovoljena k temu žalostnemu dogodku kratka opazka. Ako bodo razmere ostale take, kakoršne so sedaj, pošten človek kmalu več na ulico ne bo smel po noči. Tržič je primeroma najbolj obrten kraj na Kranjskem. Zato je čisto jasno, da sem prihaja mnogo tujih delavcev, med katerimi jih je več versko in npravno popolnoma spridenih. Dalje prihajajo sem ob nedeljah iz sosednih župnij fantje ter kličejo na „korajžo“. Včasih se podé po noči kar cele tolpe kričačev po ulicah okoli, ki vpijejo in razgrajajo. „Kaj pa delajo tržiški policaji?“ me utegne kdo vprašati. Ni jih. Zakaj ne? Zato, ker jih nikjer ni tako potreba, kakor pri nas. S ponočnim razgrajanjem pa so seveda v tesni zvezi nekatere gostilne, za katere ne velja nobena policijska ura kakor tista, ko odide zadnji gost. So v Tržiču dobro misleči oštirji, ki bi radi zaprli svoje gostilne ob določeni uri, ali zahtevajo, da za vse oštirje veljaj ista ura, ista določba. Ogromna večina tržiških prebivalcev je poštena in zahteva, da se slednjič postavijo meje napredujoči korupciji. Zamera bo seveda zopet na vseh straneh, ko pride „Slovenec“ s tem poročilom v Tržič. Bodi! Predno smo to stvar obesili na veliki zvon, smo pač dobro preudarili, če bi morda kaka druga pot pripeljala do cilja. Kdor pozna tržiške razmere, vé, da je ni nobene.

Veridicus.

(Nesreči.) Po neprevidnosti obstreljen je bil včeraj na Vrhnikih Janez Medič, delavec v Razorčevi opekarni. Kaj da je bilo vzrok, se ne vé gotovo. Po izjavi bolnika samega vršilo se je menda tako-le: Na Vrhnikih so se delavci tepili in Janez Medič, hoteč pomiriti pretepalce, se je po neprevidnosti zadel ob ramo stražniku, ta pa, misleč, da ga hoče napasti, pomeri s samokresom na Mediča in ga ustrelil v trebuh. Ranjenca prepeljali so v tukajšnjo bolnišnico, kjer je sinoči radi velike rane umrl. — Ivan Papež, desetleten deček, sin paznika tukajšnje prisilne delavnice, Blaža Papež, je dne 18. t. m. igraje z otroci tekal okoli cerkve sv. Petra. V teku je tako nesrečno padel, da si je zlomil nad členoma levo nogo. Nesrečneža pripeljal je oče v tukajšnjo bolnišnico. —hl.

(Donesek k isterskim razmeram.) Minoli petek se je v Rovinju vršila razprava proti obtožencem zaradi dogodkov dne 18. marca v Pulju. Popoldne zagovornika dr. Laginja in dr. Wolf v nobeni gostilni ne moreta dobiti obeda. Nekateri gostilničarji so se izgovarjali, da nimajo jedil, a drugi so rekli, da se bojé demonstracij. Lahoni so res vprizorili demonstracije proti dr. Laginji, mestni župan dr. Ghira je ukazal dva demonstranta zapreti. Mestni odbornik Quarantotto je vsled tega v mestni seji interpeliral župana, ki pa interpelantu odgovori, da je za funkcije v prenešenem delokrogu odgovoren le političnemu oblastvu. Nato Quarantotto odloži mandat, isto storé njegovi somišljeniki ter zapusté sejo; občinski svét je vsled tega nesklepčen. To je nov dokaz italijanske zagrizenosti! Vsled demonstracij dr. Laginja in dr. Wolf v soboto nista prišla k sodni obravnavi, temveč vložila prošnjo, da se obravnava preloži na nedoločen čas, obtoženec Kušar pa, ki že tri mesece sedi v preiskovalnem zaporu, izpusti. Državni pravdnik ugodí tej zahtevi. Proti trem italijanskim obtožencem se je obravnava izvršila. Jeden je obsojen na 14 dnij zapora, dva na sedem dnij. Zagovornik teh treh, znani dr. Bartoli,

ostro napada dr. Laginjo, češ, da sovraži Italijane in je sam kriv demonstracij. Italijani niso zadovoljni s tem izidom; pričakovali so, da bode drž. pravdnik v Rovinju tako govoril proti Slovanom, kakor je Kraus v Trstu, katerega hvalijo tudi časniki v Italiji.

(Šolska poročila.) Na I. mestni petrazredni deški ljudski šoli v Ljubljani je poučevalo 10 učiteljev in 2 kateheta. Učencev je bilo koncem t. šol. leta 536, mej njimi 2 Nemca, ostali Slovenci. Za višji razred je sposobnih 400, v srednjo šolo se jih je oglasilo 94. Na obrtni pripravljalni šoli je bilo v dveh oddelkih 146 učencev. — Na II. mestni petrazredni deški ljudski šoli je poučevalo 10 učiteljev in 2 kateheta. Učencev je bilo 500; za višji razred je bilo sposobnih 389, v srednjo šolo se jih je oglasilo 58. Na obrtni pripravljalni šoli je bilo v dveh oddelkih 160 učencev. — Na štirirazredni deški ljudski šoli v Novem Mestu je poučevalo šest č. gg. oo. frančiškanov. Učencev je bilo koncem leta 193, odličnjakov 43, za višji razred sposobnih 133, Novomeščanov 70, iz drugih občin 123. — Na štirirazredni deški šoli v Kranju je poučevalo 5 učiteljev in 2 kateheta; učencev je bilo 163, za višji razred je sposobnih 112. Na obrtni nadaljevalni šoli je bilo v dveh razredih 79 učencev. Na štirirazredni dekliški šoli v Kranju so poučevale 4 učiteljice in 2 kateheta. Učenk je bilo 131, za višji razred je sposobnih 108. — Na štirirazredni ljudski šoli v Metliki so poučevali 4 učitelji, 2 kateheta in dve učiteljici. Učencev je bilo 208, učenk 176. Za višji razred je sposobnih 281. Obrtno nadaljevalno šolo je obiskovalo v dveh razredih in trgovskem tečaju 56 učencev.

(Novi davčni zakon.) Ravno kar sta izšla v pojasnilo te nove postave dva v poljudnem slogu pisana zvezka, ki se dobivata v Manz-ovi knjigotlačnici na Dunaju, kakor tudi po vseh večjih bukvarnah. Prvi zvezek stane 50 kr. in mu je naslov: „Was habe ich zu fatieren?“ Ta del obsega določbe o splošni pridobitini, pojasnene z mnogimi vzgledi. Drugi zvezek: „Was habe ich zu zahlen?“, cena 65 kr., pa obravnava osební dohodninski davek in vse v to vrsto spadajoče določbe. Ker je treba, da je o tem novem zakonu vsak dobro podkovan, priporočamo to delo, ki se odlikuje posebno po svoji poljudni, vsakomur lahko umljivi pisavi in nebrojnih vzgledih za proračunavanje novih davčnih nastavkov.

* * *

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) je, kakor se nam piše iz Celovca, zborovalo minulo nedeljo pri Bužljeju v Vabni vasi, občina Pokrče. Na shod je prišlo 130 do 140 kmetov-volilcev, ne vštévši drugo navzoče ljudstvo, in kakih 15 nasprotnikov-nemčurjev, katere je prignala radovednost iz Grabštanja, Jadovca itd. Preč. g. dež. poslanec Lambert Einspieler je poročal o delovanju, oziroma o komedijah državnega zbora. Liberalno-nacionalno gospodarstvo koroškega deželnega zbora je pojasnil g. dež. poslanec Fr. Grafenauer. Mestni kaplan Jož. Rozman je govoril o kmečkih zadrugah in dotičnem vladnem predlogu. Vsprejela se je resolucija, s katero se odločno obsoja nemško-liberalno-nacionalna obstrukcija, protestuje zoper govore in sklepe celovškega „volkstaga“. Zaupanje in priznanje se je izreklo g. drž. posl. Einspielerju in slovenskim gg. dež. poslancem. Tudi princu Schwarzenbergu se je izrekla zahvala za njegov izborni govor. Obširnejše poročilo sledi.

(Obstrukcija tudi na Koroškem.) Iz Celovca, dne 19. jul.: Občinski odbor v Beljaku je sklenil v zadnji izredni seji, da z dnem 1. septembra t. l. ustavi sodelovanje občine v prenešenem delokrogu! — To je prvi sklep v tem oziru na Koroškem in sploh v planinskih deželah. Beljačani so sploh posebne baze ljudje. Kedarkoli se od nemške, nam nasprotne strani vprizarja kak „rumel“, gotovo so Beljačani med prvimi, ki se ga udeležujejo. Tako tudi v tem slučaju. Sumljivo je le, da so si postavili tako dolg obrok, da storijo prvi korak. Do 1. septembra je še precej časa in lahko mogoče je, da si tudi Beljačani v tem času marsikaj premislijo.

(Nova, 17. podružnica sv. Cirila in Metoda na Koroškem.) Iz Celovca, dné 19. t. m. Včeraj, dné 18. jul. je bil v Vabni vasi blizu Tinj po dovršenem političnem shodu ustanovni shod nove podružnice sv. Cirila in Metoda za Po-

krčje in okolico. Oglasilo se je že lepo število udov, ki so izvolili v načelstvo sledeče gospode: M. Kulterer p. d. More, načelnik; Tom. Bobak, njegov namestnik; Jož. Božič, p. d. Talijan, blagajnik; St. Bayer, župnik, tajnik; Jož. Laure, p. d. Bužljaj in J. Frank, p. d. Habnar, namestnika. Živela najmlajša podružnica naše prepotrebne šolske družbe!

* * *

(Spomenik A. Čehovinu.) O tem spomeniku se je pred nekaj dnevi razpravljalo, zakaj se ni oddalo delo slovenskemu mojstru. Vsa ta stvar je v rokah vojaštva in veteranskega društva goriškega, zato se ni moglo vplivati, akoravno bi bilo sicer želeli, da bi se društveni predsednik gospod Jacobi z odborom, v katerem je menda le jeden Slovenec, nekoliko bolj oziral na današnje javno mnenje slovenskih goriških in drugih primorskih domoljubov. Ravno tako ne bodo nekateri zadovoljni, da bode nemški napis na prvem mestu, a slovenski na drugem. Pa kaj hočemo, največje prispevke so dali razni vojaški zbori. A kaj naj se reče o spomeniku onega ogerskega huzarja v Logu pri Materi Božji blizu Vipave, kjer stoji samo mažarski pa nemški napis? Zastran ceste, katera bi se morala dograditi do odkritja Čehovinega spomenika v avgustu 1898, mi piše znanec iz Gorice: Gospod grof Alfred Coronini je bil v Trstu pri stavbenem svetniku Porenti, katerega je prav ostro prijel, da naj se že jedenkrat 1890. leta začeta cesta po braniški dolini zgradi. Oštel je dobro tudi oba inženirja, katera se za dela v slovenskih krajih prav malo brigata. Porenta mu je obljubil, da se bo delo prav kmalu začelo. Pogodba za izdelovanje spomenika je podpisana z Bitežnikom, in sicer za skupno ceno 2500 gld. Kip bode v naravni velikosti junaka iz kararskega marmorja. Glejte torej, da napravite malo pot z drevoredom k spomeniku. — Dalje mi piše, da bo šel predsednik Jacobi za časa šolskih počitnic nekoliko tednov v Tolmin ter tudi tam nabiral doneskov za spomenik, ker nekda še precej treba!

Društva.

(Slov. kat. del. društvo) je imelo v soboto zvečer ob 8. uri shod v rokad. doma prostori, katerega se je udeležilo lepo število društvenikov. — Predsedoval je g. J. Jakopič. V naduro trajajočem govoru je nato pojasnjeval č. gosp. dr. Krek politični položaj in razkrival rane našega javnega življenja. Dokazoval je, da se konečno vse zlo osredotočuje v kapitalizmu in da se mere rešiti človeška družba le po krščanskih načelih. Podrobno je pojasnoval ogersko pogodbo in zvezo ogerske neopravičene politične samostojnosti z našimi perečimi javnimi vprašanji. — Za njim je g. Gostinčar govoril o delavskem varstvu in je glede na razne stroke tega varstva stavil primerne resolucije. — Vsprejela se je tudi resolucija, ki odobrava jezikovni naredbi in zahteva tudi za slovenske pokrajine izvršitve § 19. osnovnega zakona. — Po govoru g. Zajca, v katerem je pojasnoval, kako hudo je delavcu ali obrtniku, kader ga zadenejo vojaške vaje, in kjer je predlagal, naj bi bramb. rezervistov vaje ne trajale več, nego drugih vojakov (13 dnij mesto 1 meseca), je predsednik zaključil shod.

(Vabilo) k veselici, katero priredita v korist družbi sv. Cirila in Metoda dne 25. julija t. l. na vrtu gostilne „pri Lipi“ bralno društvo v Mokronogu in podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Mokronog in okolico. — Vspored: Petje. Igra: „Na Osojah“. — Začetek ob 6. uri popoldne. — Vstopnina za osebo 30 kr. — Preplačila se hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi vabi najljudneje odbor.

Darovi.

Za šolo in kapelo čč. šolskih sester F. K. 10 gld. — Za kruhe sv. Antona Frančiška Fik iz Skofje Loke 1 gld. — Za Jeranovo dijaško mizo J. Medraščan iz Dražgoš 1 gld. 25 kr.

Telegrami.

Dunaj, 20. julija. Ministerski predsednik grof Badeni se je podal na svoje posestvo Rust, kjer ostane nekaj dnij.

Budimpešta, 20. julija. Pri zadnjem posvetovanju liberalne stranke je naznanil baron Banffy, da bo v prvi seji poslanske zbornice stavil predlog gledé podaljšanja sej do 3. ure popoldne.

Petrograd, 20. julija. Mestni glavar je izdal naredbo, vsled katere se določa maksimalna delavna doba za mladostne delavce in delavke v dobi od 12—15 let v vseh konfekcijskih in krojaških delavnicah na 8

ur, s pripombo, da delo ne sme več nego 4 ure nepretrgoma trajati. Nočno delo se popolnoma odpravi.

Rim, 20. julija. Senat je včeraj dovršil svoja opravila in nato zaključil zasedanje za nedoločen čas.

Carigrád, 20. julija. V zadnji seji poslanikov je naznanil Tewfik-paša, da se v bodoče vdeležujeta sej poleg njega še Zekki-in Saad-Edin-paša, čemur so poslaniki najodločneje ugovarjali. — Vsled ugovora poslanikov se je odpotovanje Dševad-paše na Kreto odložilo na nedoločen čas.

Kolonija, 20. julija. „Köln. Zeitg.“ poroča iz Kaneje: Minuli petek so napadli Bašibozuki kristijane v okolici Retimna ter jih osem ubili, poleg tega pa odvedli 300 glav živine. Naslednji dan so jih prijeli kristijani pri Kandiji na štirih krajih ter nekaj ranili.

Ponarejena črna svila.

Sežgi vzoreček svile, katero nameravaš kupiti, in spozna bodeš takoj ali je svila pristna ali ponarejena: Pristna, čista barvena svila kmalu ugasne, se skodriči ter ostane le malo svetlorjavega pepela. — Ponarejena svila (katera se rada lomi in dobi mastne lise) gori počasi dalje (osobito tli takozvana „strelna nit“, ako je v njej prav mnogo barvene snovi, ter ostane pepel temnorjave barve. Pepel se ne skodriči) kot pri pristni svili, marveč upogne. Pepel pristne svile se spremeni v prah, ako se stisne, isti ponarejene svile pa ne. — **Tovarne za svilo G. HENNEBERG-a** (c. in kr. dvornega založnika) v Curihu razpošiljajo rade vzorce svoje pristne svilnatega blaga vsakomur ter pošiljajo kolikor treba za posamezne obleke ali cele kose poštne in carine prosto na dom. 35 6-4 5

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
19	9. zvečer	731.7	19.6	brezv.	jasno	
20	7. zjutraj	731.8	15.6	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. popol.	730.7	28.6	p. m. jzah.	skoro jasno	
Srednja včerajšnja temperatura 20.8°, za 0.1° nad normalom.						

Franc Bizjak

mizarski mojster

v Vižmarjih hiš. št. 22

se priporoča v naročila na vsakovrstna

mizarska dela

bodisi popravila ali nove izdelke pohištva, kakor tudi dela pri novih stavbah. 445 3-3

Kupčijsko naznanilo.

Podpisani usojajo si slavnemu občinstvu javiti, da se bode

veliki mesarski obrt

dné 11. t. m. zamrlega gosp. Ivana Jagra v enaki meri in z nespremenjenimi sredstvi

➡ nadaljeval ➡

in slavnemu občinstvu tudi v prihodnje dobro in solidno postreglo.

Z odličnim spoštovanjem

Ivana Jagra dediči.

V Ljubljani, dné 14. julija 1897.

466 3-3

Svojega predrazlega očeta, ki so sinoči, večkrat prevideni s sv. Zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspali ter bodo 22. t. m. ob 9. uri pokopani, vsem svojim častitim sobratom in znancem priporoča v pobožno molitev

hvaležni in žalujoči sin

Jan. Smrekar,
katehet.

Zahvala.

Prevz. gospod knezoškof dr. Jakob Missia so oddali iz zapuščine pokojnega župnika gosp. Ant. Jakšiča za zgradbo nove šole pri Fari poleg Kostela 2000 gld. — Za ta velikodušni dar se v ime občine podpisani najiskreneje zahvaljujejo.

Fara pri Kostelu, dné 15. julija 1897.

Ivan Beljan, župan.

Matija Gerzin, krajni šolski nadzornik.

Matija Klobučar, predsednik krajnega šolskega sveta.

Jernej Kimovec, učitelj.

Učenca

sprejme v svojo prodajalno z mešanim blagom **Friderik Skušek**, trgovec v Metliki, Dolenjsko. 475 3-1

Registr. vinarska zadruga v Vipavi oddá s 1. avgustom

svoje gostilne

v Ljubljani in Trstu v zakup.

Ponudniki naj se takoj prijavijo. — Kavcija se zahteva. 476 2-1

Št. 439/m. š. sv.

Razpis učiteljske službe.

Tuoradni razpis **V. učnega mesta na mestni dekliški osemrazrednici** z dné 17. junija 1897, št. 316 se razveljavlja ter se omenjeno **V.**, eventualno tudi **VI.**, **VII.** in **VIII.** učno mesto na omenjeni šoli **iznova razpisuje v stalno umestitev**

do dné 3. avgusta 1897.

Prošnje, ki so se za podelitev V. učnega mesta pri podpisnem okrajnem šolskem oblastvu že vložile, ostajajo tudi za novi razpis v veljavnosti.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dné 20. julija 1897.

Predsednik:
Iv. Hribar l. r.

Prodaja posestev.

K **Jaka Jerman-ovi** konkurzni masi pripadajoči **hiši v Domžalah**

št. 101 z velikim dvoriščem nasproti železniški postaji, in **št. 62 z vrtom** sredi trga, obe hiši skoro novi in za vsaki obrt pripravi, ter **dve njivi** (stavbeni prostori), **prodajo se takoj** pod prav ugodnimi pogoji po oskrbniku konkurzne mase.

Dr. Karol Ahazhizh,
advokat v Ljubljani.

474 5-1

Dunajska borza.

Dné 20. julija.			Dné 19. julija.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	102	gld. 15 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159	gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147	—
Skupni državni dolg v srebru	102	25	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162	—	Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gld.	19	70
Avstrijska zlata renta 4%	123	35	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	169	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	25	25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	25	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	50	Salmove srečke, 40 gld.	70	—
Ogerska zlata renta 4%	122	75	Tisine srečke 4%, 100 gld.	141	50	St. Genois srečke, 40 gld.	76	25
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100	25	Dunavske vravnave srečke 5%	128	50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	—	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	950	—	Dunavsko vravnave posojilo l. 1878	108	50	Ljubljanske srečke	22	25
Kreditne delnice, 160 gld.	369	25	Posojilo goriskega mesta	112	50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162	—
London vista	119	50	4% kranjsko deželno posojilo	98	75	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3420	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	67 1/2	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	80	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	394	—
20 mark	11	73	Priporitetne obveznice državne železnice	225	50	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85	50
20 frankov (napoleonor)	9	52	južne železnice 3%	181	10	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—
Italijanski bankovci	45	50	južne železnice 5%	126	—	Montanska družba avstr. plan.	128	—
C. kr. cekini	5	64	dolenjskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	161	—
						Papirnih rubljev 100	126	62

Nakup in prodaja vsakevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni svetli za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.